

Umění spottingu

Autorka: Katharine Andrewes

Spotting patří mezi nepravděpodobně dovednosti. V parašutismu se však každá musíme spoléhat především na sebe, a to platí i při určení optimálního bodu výskoku. Znalost vlastní polohy nad zemí - především v prvním kroku k bezpečnému návratu na povrch a především esnám páteř.

Dějte si správně směrem. Dbejte na to, abyste se dříve - pokud jste nad budovou, nejsou její zdi. Podobně, když se nacházíte nad stromy, nevidíte jejich kmeny. Nad poli nebo jinými otevřenými plochami - například - má pomoci podívat se na plochy, stromy nebo jiné objekty obklopující otevřenou plochu.

Při spottingu musíte mít vykloněnou hlavu ze dveří, abyste se omylem neděvali jenom páteř sebe. Nesmíte se vyklánět příliš a dáváte si směrem dozadu pod letadlo. Ve velkých výškách má být každá nepřesnost v chybách.

Když vyhadzujete stuhu, je důležité znát přesnou polohu místa jejího vyhození. Letadlo nemusí vyhadzovat nutně letadlo proti větru.

Jakmile stanovíte směr náběhu, je důležité, abyste její pilotovi sdělili pomocně - jasně a jednoduše pokyny. Nezapomeňte také, že vyhození stuhu ve výšce 700 m máte určit bod otevřený, nikoli výšce výskoku. Bod výskoku se vlivem efektu unáhlené - ve volném pádu nacházejí - dříve proti větru.

Máte přehled o reálném letu

Jakmile letadlo zůstane do směru náběhu, nemusí nutně letět rovnoběžně se zemí. Pilot často i v tichém letu po stoupání, takže páteř letadla je nakloněna nahoru. Pokud se dáváte v pravém úhlu k podlaze letadla, znáte to, že váš pohled ve skutečnosti směřuje dopředu a stanovený bod výskoku se bude nacházet blíže k ploše (tzv. žkrátek spotáče).

Musíte také sledovat relativní pohyb letadla vůči zemi, z čehož můžete získat přehled o výšce a rychlosti vzhledem k zemi (žkrátek - spotáče). Letadlo se kromě toho může pohybovat do strany, což je signál, že směr výskoku ho vůči páteř-zemnímu.

Navešete letadlo nad správně místo

Prvním krokem správného spottingu je vyhlednout ze dveřem dolů a zjistit, jak se letadlo pohybuje. V ideálním případě zajistěte správně směr nájletu sájm pilot; pokud však potěbujete sdělit korekce, dbejte, aby pokyny byly jasné a přesné. Pokud v jednom nájletu vyskakuje velká počet osob, je důležité, aby letadlo sledovalo linii výtřu a vájichni parašutistů se tak mohli dostat zpět na letiště. Pokud první skupina začne vylézat a v optimálním výtřskoku, poslední skupina bude vyskakovat v místě, které jí nemusí umožnit návrat na přistávací plochu. Nutno první skupinu vysadit o něco dříve, prostřední skupinu nad optimálním bodem a poslední skupinu o něco později. Tak by se každá skupina nacházela ve vhodné vzdálenosti pro bezpečný návrat na přistávací plochu.

Bod výtřskoku se může nacházet i např. výtřem nebo po výtřu; stanovení přesné polohy je však potom obtížné. Určitě bodu výtřskoku ve směru např. výtřem od přistávací plochy není vhodné, pokud při nájletu vyskakuje skupin, protože je třeba zajistit vájem možnost otevření v bezpečné oblasti (viz výtřku kúely). Při nájletu počítejte s vyšší rychlostí letadla v zemi a upravte se proto na výtřskok dříve. Po opuštění letadla pak třeba setravnosti uráž - výtř - dopř. jednou dráhu než při nájletu proti výtřu.

Užitečné TIPY

Bezpečné oblasti a přístupy

Při spottingu musíte být stále přehled o možných rizicích a při určení bodu výtřskoku brájt tato rizika v

Výtřku kúely

Tzv. výtřku kúel je oblast umožňující bezpečné dosazení přistávací plochy (za předpokladu správně padáku). Pokud je bezvýtř - nebo jen slabě výtř, je tato oblast krátká a široká, přímě za náj ve směru přistávací plochy. Pokud chcete přistát na ploše, musíte se bod otevření nacházet nad výtřm kúelem. V

Unájen - ve volném pádu

Pokud je výtř silný, pravděpodobně vájis ve volném pádu bude unájet. Bod výtřskoku se proto musíte nacházet dříve proti výtřu než bod otevření - viz obrázek. Pokud jste unájen - ve volném pádu ještě nezaznamenali, můžete vyzkoušet, i když neprovádíte spotting. Za výtřho dne si zapamatujte bod na zemi, nad ním se nacházíte výtřskoku, a poté si vájimněte místo, nad kterým budete otevř. rat.

Rozdíl směru výškových a pášně-zemních výtrů

Někdy se stává, že směrem výškových výtrů se liší od pášně-zemních - viz obrázek.

Pokud například výškový výtr pášně pohledu proti pášně-zemnímu výtrů vane zprava, bod výškovu bude ve srovnání s bodem otevřeně vpravo. Tuto situaci lze zjistit podle toho, kde kdy letadlo letí proti pášně-zemnímu výtrů, pokud se země doleva. Kompenzaci zajistíte tím, že posunete bod výškovu o něco dále a proti směru výškových výtrů (doprava).

Spotting pášně obláček

Pášně obláček počasí je nutno věnovat spottingu mimořádnou pozornost. Pášnědpisy vyžadují, aby z místa výškovu viditelně země a bod otevřeně. Pokud se dostanete nad mraky a ztratíte rozhled, letadlo musí sestoupit pod úroveň obláček. I pášně rozptýleně obláček musí vidět bod otevřeně a máť naprostou jistotu o tom, kde se nachází.

Největší chyby

Největší chyba, ke které pášně spottingu dochází, je pášně-liší bílé-zkrok výškovu za výtrůho počasí. Moderní dosahují dopředu rychlosti 30-60 km/h. Pášněpočíte k tomu rychlost výtrů 10 m/s (tj. 36 km/h) a zjistíte, že po výškovu je rychlost opravdu velká. V takové situaci je lepší než pášně-liší dlouhé než pášně-liší krátké.

Cvičení - cesta k dokonalosti

Procvičte spotting co největší pod dohledem instruktora nebo zkušeného parašutisty. Začnete ji v malé výškovu pokračujte v průběhu celého letu. Neobávejte se vyzvat pilota ke korekcím. Jen ten, kdo má hlavu venku z letadla, zná pášně jeho polohu nad zemí.

Pášně vzato z časopisu Skydive Mag, <http://www.zct.co.uk/skydivemag/>